
S A D R Ž A J

P R E D G O V O R	1
1. OSNOVNE ČINJENICE, PREDNOSTI I NEDOSTACI TRANSPORTA NA UNUTRAŠNJIM PLOVNIM PUTEVIMA	3
1.1. Opšta razmatranja.....	3
1.2. Osnovne činjenice koje imaju uticaja na razvoj transporta na unutrašnjim plovnim putevima.....	4
1.2.1. Prednosti unutrašnje plovidbe.....	5
1.2.2. Nedostaci unutrašnje plovidbe.....	11
1.2.3. Zablude o unutrašnjem vodnom transportu.....	12
1.3. Cilj i zadatak istraživanja organizacije i korišćenja flote u vodnom transportu.....	13
1.4. Sastav i osnovni elementi sistema vodnog transporta.....	14
1.4.1. Tehnološki razvoj i uslovi funkcionisanja unutrašnjeg vodnog transporta.....	15
1.4.2. Tehnološki razvoj i uslovi funkcionisanja rečno-pomorskog transporta.....	18
1.4.3. Tehnološki razvoj i uslovi funkcionisanja pomorskog transporta.....	19
1.5. Rečno brodarstvo Srbije.....	21
1.5.1. Opšta razmatranja i položaj rečnog brodarstva Srbije u evropskom okruženju.....	21
1.5.2. Flota na unutrašnjim plovnim putevima Srbije.....	23
1.5.3. Režim plovidbe na evropskim unutrašnjim plovnim putevima i mogućnosti izlaska na tržište rečne flote Srbije.....	27
1.6. Zaključak i mogućnosti razvoja.....	28
1.7. Literatura.....	29

2.	UNUTRAŠNJI PLOVNI PUTEVI KAO SAOBRAĆAJNICE	
	UNUTRAŠNJE PLOVIDBE	31
2.1.	Osnovne, hidrološke, meteorološke, hidrauličke i morfološke karakteristike unutrašnjih, prirodnih plovnih puteva.....	31
2.1.1.	Hidrološke i meteorološke karakteristike unutrašnjih, prirodnih plovnih puteva	31
2.1.2.	Hidrauličke i morfološke karakteristike prirodnih, unutrašnjih plovnih puteva	34
2.1.3.	Unutrašnji plovni putevi i njihovi pokazatelji sa stanovišta plovidbe.....	37
2.2.	Veštački plovni putevi – plovni kanali	38
2.3.	Mreža evropskih unutrašnjih plovnih puteva i njihova podela sa stanovišta unutrašnje plovidbe	40
2.3.1.	Plovni put Rajna – Majna – Dunav	45
2.3.2.	Kanal Majna – Dunav	46
2.3.3.	Reka Majna	48
2.3.4.	Reka Rajna	48
2.4.	Mreža unutrašnjih plovnih puteva Srbije	48
2.4.1.	Reka Dunav – opis plovnog puta	51
2.4.1.1.	Opšti podaci o reci Dunav	51
2.4.1.2.	Vodostaji.....	55
2.4.1.3.	Meteorološki uslovi	56
2.4.1.4.	Trajanje navigacionog perioda.....	56
2.4.2.	Reka Sava.....	56
2.4.3.	Reka Tisa.....	57
2.4.4.	Reke Tamiš i Begej	58
2.4.5.	Plovni kanali Dunav – Tisa – Dunav.....	58
2.5.	Brodске преводнице u funkciji organizacije unutrašnje plovidbe ...	59
2.5.1.	Osnovni pojmovi.....	59
2.5.2.	Brodске преводнице na Gornjem i Srednjem Dunavu i njihovo korišćenje	60
2.5.3.	Brodска преводница kao sistem opsluživanja sa čekanjem, grupnim dolascima i grupnim opsluživanjem	81
2.5.3.1.	Opšta razmatranja	81
2.5.3.2.	Spona brod/konvoj/sastav – преводница kao sistem opsluživanja sa čekanjem, grupnim dolascima i grupnim opsluživanjem	84
2.5.3.3.	Numerički primer	86
2.5.3.4.	Analiza rezultata	87
2.6.	Literatura	88

3.	ROBNI I BRODSKI TOKOVI – OSNOVNI POKAZATELJI	89
3.1.	Postojeće stanje i robni tokovi.....	89
3.2.	Prognoze robnih i brodskih tokova.....	95
3.3.	Karakteristike robnih tokova	97
3.4.	Uslovi raspodele flote.....	99
3.5.	Proračun obima brodskih tokova, perioda, učestanosti i intervala otpreme brodova	103
3.6.	Obrazovanje brodskih tokova na teretnim linijama, određivanje potrebnog broja brodova i izbor varijante rasporeda brodova.....	108
3.7.	Eksploatacioni pokazatelji rada flote.....	112
3.8.	Ocene kvaliteta broda.....	119
3.9.	Prevozna sposobnost broda i flote u unutrašnjoj plovidbi.....	124
3.10.	Eksploatacioni pokazatelji rada flote po linijama plovidbe.....	126
3.11.	Literatura	130
4.	METODI ORGANIZACIJE RADA FLOTE U UNUTRAŠNJOJ PLOVIDBI	133
4.1.	Definisanje organizacije rada flote u unutrašnjoj plovidbi.....	133
4.1.1.	Kontinualna veza.....	136
4.1.2.	Polukontinualna veza	137
4.1.3.	Diskontinualna veza	138
4.2.	Proračuni i obrazloženje plana korišćenja pogonskih brodova u unutrašnjoj plovidbi.....	140
4.2.1.	Sadržaj plana iskorišćenja pogonskih brodova i načini opsluživanja nesamohodnih brodova – sastava plovila ..	140
4.2.2.	Vezivanje sastava nesamohodnih plovila sa pogonskim brodovima.....	146
4.2.3.	Formiranje standardnih sastava potisnica po linijama i sektorima plovidbe	149
4.3.	Usaglašavanje elemenata i obrazovanje rasporeda kretanja i obrade flote.....	150
4.3.1.	Usaglašavanje elemenata rasporeda kretanja flote	150
4.3.2.	Ritmičnost kretanja flote	151
4.3.3.	Usaglašavanje vremena obrade brodskih sastava i potiskivača (tegljača)	153
4.3.4.	Grafik obrade i plan lučkog opsluživanja sastava i brodova	158
4.4.	Veza pogonskog broda (potiskivača) i tovarnog prostora (sastava potisnica) u sistemu opsluživanja sa grupnim dolascima i jediničnim opsluživanjem	164
4.4.1.	Opšta razmatranja.....	164
4.4.2.	Određivanje verovatnoće da je potiskivač nezaposlen kada je broj potisnica u sastavu konstantan.....	165

4.4.3.	Određivanje verovatnoće da je utrošeno vreme slučajno izabrane potisnice prispelog sastava veće od nule	167
4.4.4.	Rezultati i mogućnosti primene sistema opsluživanja sa čekanjem u unutrašnjoj plovidbi	175
4.5.	Literatura	176
5.	PLANIRANJE OPTIMALNE OBRADJE FLOTE U LUKAMA	179
5.1.	Sastavljanje plana najpogodnijeg opterećenja broda	179
5.2.	Proračun optimalnog plana predaje tovarnog prostora na utovar ..	184
5.3.	Optimalna raspodela pretovarnih sredstava po radnim jedinicama (mestima)	190
5.4.	Određivanje najpogodnijeg redosleda predaje brodova i sastava na obradu	193
5.5.	Određivanje optimalnog redosleda obrade brodova na grupi pristajališta	199
5.6.	Optimalna raspodela brodova po pristajalištima	202
5.7.	Literatura	205
6.	ORGANIZACIJA PREVOZA I OPSLUŽIVANJA PUTNIKA NA UNUTRAŠNJIM PLOVNIM PUTEVIMA	207
6.1.	Putnički tokovi i linije u unutrašnjoj plovidbi	207
6.2.	Vreme obrta i eksploatacioni pokazatelji rada putničkih brodova	209
6.3.	Sastavljanje redova vožnje putničkih brodova i korišćenje putničkih linija	212
6.4.	Potrebe i mogućnosti prevoza putnika na unutrašnjim plovnim putevima u području Beograda	216
6.5.	Nautički turizam, usluge, uslovi razvoja i luke nautičkog turizma	219
6.6.	Literatura	222
7.	BEZBEDNOST UNUTRAŠNJE PLOVIDBE	223
7.1.	Uvodna razmatranja	223
7.1.1.	Elementi teorije pouzdanosti plovidbe	224
7.1.2.	Stohastička ocena pouzdanosti sistema plovidbe	227
7.1.3.	Kvantitativne ocene pouzdanosti sistema plovidbe	233
7.2.	Teorija transportnih tokova brodova u vezi bezbednosti plovidbe	235
7.2.1.	Transportni tok brodova i upravljanje brodskim tokom	235
7.2.2.	Metodologija realnih istraživanja brodskih tokova	237
7.2.3.	Sastav brodskog toka	242

7.2.4.	Intenzitet i gustina kretanja flote	243
7.2.5.	Raspodela brodova po širini plovnog puta i preciznost kretanja brodova	246
7.2.6.	Raspodela brzina u brodskom toku	250
7.2.7.	Raspodela rastojanja između brodova, karakteristike i učestanost preticanja brodova	253
7.2.8.	Mimoilaženje ili susretanje brodova	255
7.2.9.	Raspodela navigacionih transportnih otkaza	258
7.2.10.	Kompjutersko modeliranje broskog toka	259
7.3.	Pravila kretanja brodova	262
7.3.1.	Organizacija kretanja brodova na rekama	262
7.3.2.	Organizacija kretanja brodova na teškim deonicama plovnog puta	265
7.3.3.	Organizacija kretanja brodova na akumulacijama i jezerima	270
7.3.4.	Organizacija kretanja (plovidbe) brodova u akvatorijama velikih luka	273
7.3.5.	Bezbedno rastojanje između brodova	278
7.3.6.	Bezbedni intervali između bokova brodova pri razilaženju	283
7.3.7.	Bezbedno rastojanje između brodova pri susretanju i preticanju	286
7.3.8.	Optimalan manevar u situaciji kada postoji opasnost sudara brodova	294
7.3.9.	Bezbedne brzine kretanja brodova	300
7.3.10.	Dinamika brodskih tokova za vreme trajanja preticanja	302
7.3.10.1.	Preticanje konstantnim brzinama pretičućeg i preticanog broda (sastava)	302
7.3.10.2.	Preticanje pri konstantnoj brzini pretičućeg broda i smanjenoj brzini preticanog broda	306
7.3.10.3.	Preticanje pri konstantnoj brzini preticanog broda i povećanoj brzini pretičućeg broda	308
7.3.10.4.	Preticanje sa povećanjem brzine pretičućeg broda i smanjivanjem brzine preticanog broda	309
7.4.	Putni uslovi i bezbednost plovidbe	311
7.4.1.	Uzroci transportnih otkaza	311
7.4.2.	Uticaj krivina plovnog puta na bezbednost plovidbe	313
7.4.3.	Uticaj širine plovnog puta na bezbednost plovidbe	315
7.4.4.	Uticaj dubine plovnog puta na bezbednost plovidbe	318
7.4.5.	Uticaj broja i raspodela plovidbenih oznaka na bezbednost plovidbe	320
7.4.6.	Uticaj hidroloških i meteoroloških uslova na bezbednost plovidbe	321
7.4.7.	Određivanje bezbedne širine plovnog puta	322
7.4.8.	Minimalni dozvoljeni odnos između dimenzija plovnog puta i dimenzija brodova ili sastava	325
7.4.9.	Metodi ocenjivanja bezbednosti plovidbe na različitim delovima (sektorima) plovnog puta	328
7.5.	Literatura	329

8.	TEORIJA TROŠKOVA U TRANSPORTU NA UNUTRAŠNJIM PLOVNIM PUTEVIMA.....	333
8.1.	Osnovna struktura internih transportnih troškova	333
8.2.	Određivanje troškova u intermodalnom transportu na unutrašnjim plovnim putevima	341
8.3.	Marginalni i eksterni troškovi u unutrašnjem vodnom transportu	344
8.3.1.	Teorija marginalnih troškova	344
8.3.2.	Infrastrukturni troškovi	349
8.3.3.	Troškovi bezbednosti plovidbe i udesa	350
8.3.4.	Troškovi zagušenja.....	352
8.3.5.	Troškovi u/na okruženju.....	355
8.3.6.	Osnovne podele i elementi za proračun eksternih troškova	359
8.4.	Literatura	361
9.	GEOGRAFSKI INFORMACIONI SISTEM U IZBORU NAJPOVOLJNIJIH PRAVACA U TRANSPORTNIM MREŽAMA	365
9.1.	Uvod	365
9.2.	Sistemske razvoj	367
9.3.	Funkcije troškova u virtuelnim mrežama	376
9.4.	Software NODUS 4.0.....	381
9.5.	Primeri dosadašnje primene NODUS-a.....	382
9.6.	Zaključak i buduće mogućnosti primene NODUS-a.....	390
9.7.	Literatura	391
	SPISAK POJMOVA NA SRPSKOM I ENGLESKOM JEZIKU (SUBJECT INDEX)	393
	SPISAK AUTORA (AUTHOR INDEX).....	411
	BELEŠKA O AUTORU	415